

ved Hjælp af Tabeller kan man i Forveien sikkre sig, at Arbeidet med Lethed kan udføres. Paa Forholdstalsvalg-Kongressen i Antwerpen i Fjor blev der af den mest betydende Person, den juridiske Professor D' Hondt forevist nogle Tabeller, som man kunde slaa op i, saaledes at man sparede sig næsten alle Beregninger. Indviklet er dette System paa ingen Maade, og dersom nogen Tilstedeværende for Alvor forsøger at sætte sig ind i det, vil han meget let finde Nede deri, og jeg kunde fristes til at sige, at den, der enten ikke kan finde sig til Rette i det, enten er dum eller ikke forstaaer sit Embede, for at bruge et Udtryk fra H. C. Andersen's Eventyr „Reiserens nye Klæder“. Der er tre Røllehavende ved denne Valghandling, her er Tale om: Lederne, Vælgerne og Valgbestyrrelsen. Lederne foreslaa Kandidaterne, Vælgerne beslutte, hvem de ville vælge og vrage, og bestemme, i hvilken Orden Kandidaterne skulle opføres, og Valgbestyrrelsen opgjør Udfaldet. For saavidt man ønsker, at enhver Sag skal bære et demokratisk Præg, tør jeg gjøre den Paa-stand gjældende, at det her foreslaaede bærer Præget af de tre store Grundsaetninger: Frihed, Lighed og Broderskab. Vælgerne have saa stor Frihed, som det er ønskeligt; den er kun begrændset ved, at Ingen skal kunne bortkaste sin Stemme til ingen Nytte, idet de ikke have Lov til at stemme paa Noget, som ikke er Kandidat. Ligheden vil, som jeg senere skal komme til at omtale, finde Udtryk i § 5, Punkt IX, og Broderskabet, derved forstaaes, at Ligesindede ere i Stand til at slutte sig sammen om en fælles Kandidatliste, blot at enhver Kandidatliste bæres frem af en bestemt Mening, som ikke gjerne maa være altsfor ensidig, og det er der da ogsaa taget Hensyn til ved Fastsaetelsen af de Regler, som skulle følges ved Opstillingen af Kandidatlistene. Hvad jeg her har fremsat i Almindelighed vil bedre forstaaes, naar jeg gaar nærmere ind paa Enkeltheder. Man vil nemlig let, naar man ser saa stort et Lovforslag, tro, at det er meget indviklet; men en stor Del af Reglerne ere saadanne, som overmaade sjældent, saa godt som aldrig, ville komme til Anvendelse, men som dog maa findes for disse sjældne Tilfælde's Skyld. En hel Del af det Andet, der staaer i Lovforslaget, staaer der kun af den Grund, at Lovforslaget slutter sig til noget Bestaaende, hvortil det gjør Ændringer. Hvis vi med det Samme ophævede Loven af 23de December 1865, kunde dette Lovforslag gjøres meget kortere. Som Exempel herpaa vil jeg nævne § 4 i Lovforslaget. Den staaer der for at rette et Udtryk i §§ 14 og 16 i den

bestaaende Lov, hvor der tales om Antallet af de Personer, hvorpaa der skal stemmes; men dette kan ikke blive staaende, naar man har Lov til at stemme paa et mindre Antal. Derfor er det. Flere andre saadanne Bestemmelser findes, men det skal jeg ikke op- holde mig ved. Jeg mener kun dette eksempelvis. § 5 i Lovforslaget ændrer §§ 15 og 17 i den gjældende Lov, og § 9 ændrer § 22. Dette er de væsentligste Ændringer. Iøvrigt bliver den bestaaende Lovgivning i alt Væsentligt gjældende. Jeg har troet det nyttigt at samle ud nogle af de Bestemmelser, der skulle tjene til Veiledning for Vælgerne. De findes i Forslaget under § 5, ordnede som 10 Punkter. Der er enkelte af dem, jeg maa gjøre et Par Bemærkninger ved. Der staaer i det første Punkt, at Vælgeren raader ved Afstemningen over saa mange Stemmer, som der samtidig skal vælges Repræsentanter. Derved kommer han til at gjøre sin Stemmeret gjældende paa den frieste Maade. Jeg kan nævne et Billede for at ophjæpe det nærmere. Naar der skal vælges 6 Kandidater, er hans Stemmesylde udtrykt ved Tallet 6. Det er noget Ugentende, som f. Ex. finder Sted, naar En, der virker ved en Understøttelsesforening, har faaet 6 Kr. og dermed skal understøtte de Trængende. I dette Tilfælde er det Kandidaterne, der trænge til Understøttelse. Naar Vælgeren altsaa kun har Tillid til een Kandidat og ikke ønsker at give sin Stemme til nogen af de andre, hvorfor skal han saa berøves $\frac{5}{6}$ af sin Stemmesylde? Nei, saa kan han skrive det samme Navn 6 Gange, og derved hjælper han 6 Gange saa meget den enkelte Kandidat, til hvem han har fortrinnsvis Tillid. Hvis der kun er to Kandidater, han har Tillid til, og han sætter dem begge lige høit, kan han give hver af dem 3 Stemmer, og hvis der ogsaa kun er to, men han har dobbelt saa stor Tillid til den Ene som til den Anden, kan han give den Ene af dem 4, den Anden 2. Det er ligesom med Karattergivningene i Skolerne med Points o. s. v. Derved bliver, naar man ser paa det samlede Hele, ikke alene Partiernes Stemning udtrykt, men man kan sige, at Afstigningerne, Nuancerne indenfor det enkelte Parti komme til at gjøre sig gjældende. Lederne blive ikke almægtige. De blive ikke eneraadende med Hensyn til den Orden, hvori Kandidaterne skulle staa, thi Vælgerne ere i Stand til, ligesom ved et Slags Referendum, en Folkeafstemning i Schweiz, at forandre indenfor visse Grændser det, Lederne have foreslaaet. De faae en vis Indflydelse paa, i hvilken Orden Kandidaterne skulle vælges, ja endogsaa paa, hvilke Kandidater der skulle vælges, idet Vælgeren